

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 1 marca 2021 r.

Pozycja 56

POSTANOWIENIE z dnia 31 grudnia 2020 r. Sygn. akt Ts 204/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski – przewodniczący
Bartłomiej Sochański – sprawozdawca
Leon Kieres,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 24 września 2020 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 października 2017 r. (data nadania), M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika ustanowionego z wyboru, wystąpił o stwierdzenie, że art. 759 § 1¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.) jest niezgodny z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 Konstytucji. Skarżący zakwestionował także zgodność art. 767^{3a} zdanie trzecie k.p.c. w zakresie zwrotu „Sąd rozpoznaje skargę (...) jako sąd drugiej instancji” z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2, art. 176 ust. 1 w związku z art. 2, art. 176 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2, art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego – zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji – każdy ma prawo do rozpoznania sprawy przez niezawisły, bezstronny i niezależny sąd, jak również prawo do rozpoznania sprawy w dwuinstancyjnym postępowaniu (art. 176 ust. 1 Konstytucji). Jego zdaniem, zgodnie z art. 10 ust. 2 Konstytucji, „tylko sądy (w rozumieniu konstytucyjnym osoby uprawnione przez Prezydenta RP do sprawowania wymiaru sprawiedliwości) mają prawo orzekania o prawach i wolnościach a więc do «sprawowania wymiar[u] sprawiedliwości» (...)”.

2. Postanowieniem z 24 września 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 2 października 2020 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej wskazując, że skarżący nie usunął braków formalnych skargi w zakresie, w jakim został wezwany do uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów ze wskazanymi konstytucyjnymi wolnościami lub prawami, wraz z powołaniem argumentów lub dowodów na ich poparcie. Przedstawione w skardze rozważania na temat instytucji referendum sądowego miały – jak stwierdził Trybunał – bardzo ogólny charakter, a podniesione w nich zarzuty niekonstytucyjności nie zostały w żaden sposób odniesione do treści zakwestionowanych przepisów. Skarżący nie przedstawił ponadto argumentów lub dowodów na poparcie formułowanych przez siebie zarzutów. Odnosząc się do zarzutu, że art. 767^{3a} k.p.c. powierza funkcję odwoławczą temu samemu sądowi, który orzekał w sprawie po raz pierwszy, Trybunał stwierdził również oczywistą bezzasadność skargi w zakresie, w jakim jej przedmiotem uczyniono ten przepis.

3. W zażaleniu z 7 października 2020 r. (data nadania) skarżący zakwestionował postanowienie Trybunału z 24 września 2020 r., wnosząc o jego uchylenie oraz o nadanie biegu skardze konstytucyjnej. Zdaniem skarżącego „nie sposób przyjąć za prawidłową tezę, iż w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia prawa do właściwego Sądu albowiem całość postępowania była dwuetapowa i zakończyła się przed Sądem” (s. 3 zażalenia). Skarżący odniósł się również do – jak to określił – zarzutu, iż w skardze konstytucyjnej „obficie” powołano orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

3. W pierwszej kolejności Trybunał zwraca uwagę, że skarżący nie odniósł się do głównej podstawy odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, jaką było nieusunięcie braków formalnych skargi. Skarżący stwierdził natomiast, że Trybunał odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, ponieważ „zbyt obficie cytował [on] orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego w analogicznych sprawach” (s. 2 zażalenia). Trybunał przypomina, że uzasadnienie skargi nie spełniało podstawowych przesłanek przewidzianych w art. 53 ust. 1 pkt. 3 u.o.t.p. TK i składało się głównie z cytatów pochodzących z orzecznictwa konstytucyjnego. W związku z tym zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 14 listopada 2018 r. skarżący został wezwany do uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów ze wskazanymi konstytucyjnymi wolnościami lub prawami, z powołaniem argumentów lub dowodów na ich poparcie. W piśmie procesowym z 29 listopada 2018 r., będącym odpowiedzią na zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego, skarżący przedstawił bardzo ogólne rozważania, które nie spełniały jednak powyższych przesłanek. Zarzut

niekonstytucyjności nie został odniesiony w żaden sposób do treści zakwestionowanych w skardze przepisów, a ponadto nie przedstawiono argumentów lub dowodów na poparcie sformułowanych zarzutów. Z powodu nieusunięcia braków formalnych we wskazanym powyżej zakresie – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – Trybunał odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. W zakwestionowanym postanowieniu Trybunał zwrócił uwagę, że przywoływanie treści orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego lub Sądu Najwyższego może wprawdzie stanowić wzmocnienie argumentacji, ale nie może tej argumentacji zastąpić. Jednak za całkowicie nieuzasadnione należy uznać twierdzenie skarżącego, że to właśnie zbyt obfite cytowanie przez niego orzecznictwa Trybunału stanowiło podstawę odmowy nadania skardze dalszego biegu.

4. Skarżący w zażaleniu wskazał również, że w ocenie Trybunału „nie doszło do naruszenia prawa do dwuinstancyjnego postępowania sądowego”, ponieważ w sprawie orzekał sąd rejonowy jako sąd drugiej instancji nad orzeczeniem wydanym przez urzędnika sądowego. To twierdzenie skarżącego nie znajduje potwierdzenia w treści zakwestionowanego postanowienia z 24 września 2020 r. Należy przypomnieć, że jedną z przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu, wskazaną w zakwestionowanym postanowieniu, była oczywista bezzasadność badanej skargi w zakresie, w jakim jej przedmiotem uczyniono art. 767^{3a} ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.). Trybunał odniósł się w ten sposób do podniesionego w skardze zarzutu, że zakwestionowany przepis powierza funkcję odwoławczą temu samemu sądowi, który orzekał w sprawie po raz pierwszy. W żadnym zakresie Trybunał nie ocenił jednak, czy doszło do naruszenia przez art. 767^{3a} k.p.c. wskazanych praw konstytucyjnych. Dlatego za bezpodstawne należy uznać sformułowane przez skarżącego w zażaleniu zarzuty, odnoszące się – jak twierdzi – do dokonanej przez Trybunał oceny dotyczącej naruszenia prawa do dwuinstancyjnego postępowania.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.